

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel.

Kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Nyilttér petit sora 60 fillér.

Eső után köpenyeg.

Most működik az adókiadó bizottság — az állami adókat most állapítják meg azokra nézve akik eddig még nem adóztak keresetük után. Ki-ki igyekszik gondoskodni esernyőről, nehogy eláztassák.

A magán emberek tehát védekezhetnek, gondoskodhatnak idejekorán esernyőről. De az összes adófizető közönség, mint «Csongrád város lakossága» nem törődik semmit azzal, hogy milyen lesz a községi adója? Soha sem gondol ezzel akkor amikor védekezhetne a megterhelés ellen, hanem bevárja amíg elkészül a költségvetési tervezet. No akkor aztán, az eső után néz esernyő után, s elő állanak a város atyái különböző megtakarításokat tartalmazó javaslatokkal — amelyeknek sorsa igen kockázott, mert elkésve érkeztek be.

Most lenne annak ideje, hogy e kérdést a közönség előtt a hírlapok útján megvitassa a közönség s mi rajta leszünk, hogy az idejű költségvetés tételeit nyilvánosságra hozva, alkalmat nyujtsunk a közön-

ségnek az érdeklődésre es a tárgy alapos megvitatására. Az árvíz védelmi kölcsön elengedése és az ármentesítő társulattal kötendő egyesség megkötése iránt is most kellene lépéseket tenni, hogy ezek ne lennének folytonosan függő kérdések.

A városi közgyűléseken sokszor volt szó erről a két tárgyról, s nagyon sajnálatos dolog, hogy mai napig sincs az egyesség megkötve az ármentesítő társulattal.

Pedig ez a két kérdés rendkívüli fontossággal bírna a pótdók leszállításánál s minden erővel arra kellene hatni, hogy ez is valamint a holt tiszai halászat kérdése kedvező módon megoldassék.

Első sorban az ármentesítő társulattal való egyesség és 50.000 koronás árvíz kölcsön elengedése iránt ismételve kellene kísérletet tenni, mint a tisztelt Iaptársunk a Cs. U. sürgette. Mi helyeseljük a törekvést, csak hogy nagyobb erővel, akcióval kellene azt mozgatni.

Ujhelyi Nándor kir. tanácsos és Sóllya főjegyző urak többször hangsúlyozták, hogy néhány distingvált, tapintatos egyént kellene mint kü-

lön bizottságot az egyesség létrehozásával megbízni.

Ez a mód sikerrel kecsegtet, sőt sikerre vezetne ama törekvés is, hogy a holt tiszai halászatot megszerezze a község népnevelési célokra.

Csak egész erővel folytatni kellene a küzdelmet társadalmi uton is. E tekintetben nagyon alapos okaim vannak jó eredményt remélni ebben a kérdésben, akkor, ha a most megalakult nőgyűlés is akcióba lépne. Ha élőszóval, küldöttség útján kérelmezné a grófnő nagyméltóságától azt a miért eddig a kegyurtól hasztalan esengtünk a holt tiszai halászat jogot.

A gróf urnak ez a jog alig ér 100 frtot.

Csongrád városnak ellenben ez nagy eszköze lenne a közterhek apasztására.

Csongrád város közönségének figyelmét még Mátéffy Kálmán vármegyei főjegyző felhívta erre a nagy fongosságu kérdésre akkor, amidőn a járás főszolgabírói hivatalát vezette. Azóta is történtek kísérletek ebben az irányban, de még mindig

TÁRCA.

A mindenség és az ember.

— A «Csongrádi Lap» eredeti tarcája. —
(Folytatás.) Utánnomás tilos

De mennyire van ez ideáltól a mai ember! Bizonyára oly távol, hogy késő, nagyon késő nemzedékek fogják azt elérni sok század múlva! Hisz ha körültekintünk a világban, mit látunk? A nagy tömegek küzdelmét az anyaggal, miközben napirenden vannak a szörnyű bűnök a személy, a vagyon, az élet ellen. Mindenütt rablás, gyilkosság, háboru. A mai ember szellemi tehetségeinek nagy részét arra használja, hogy magának embertársai féltetelésével, nem ritkán becsapásával, mennél nagyobb anyagi előnyöket szerezzen. Most még az ember életcélja a pénz, a mammonimádás; erre törekszik, jogos és jogtalan utakon az emberiség apraja nagyja, a nagy tömeg s a jóval csekélyebb intelligens elem; erre törekszenek a nemzetek: az emberi jogérzet lábball tiprásával folytatják a hódítóhadjáratokat egymás ellen! Nem va-

lami hatalmas s küzdelem méltó eszme viszi a népek millióit egymás ellen harcra, hanem egyedül az önzés, a kincsek szeretete, a mammon imádása. Ha alapokait nézzük: minden modern háborunak indító oka ez.

Az emberrel veleszületett a hiúság s az a tudat, hogy ő a teremtés koronája. S ezt a tudatot a nevelés, a ferde társadalmi szokások csak erősítik. Tulságos társadalmunkban az embernek s különösen a nőnek kultusza. Nem emberszeretet ez, hanem emberimádás, a hiúságok legyezgetése. Nem a valódi nagyoknak adózunk az elismerés pálmájával, hanem szerfelett dicsőítjük a csinált nagyságokat, kik sokszor ha nem is bűnök, de az erkölcsökbe ütköző inconveniencia árán emelkedtek a magas polcra. A hiúság egyik mozgató, éltető eleme társadalmunknak! Ez viszi a népet a cifrázkodásra, az urakat a pompára; ez szüli az aristocritus gőgöt, mely a hiúságnak superlativusa, ez a stréberizmust, beteges ambiciót, cím-és rangkorságot s a modern társadalom egyéb diszes nyavalyáit! Ez az oka a mértéktelen s mindenáron való vagyonszerzési mániának!

Pedig ha meggondoljuk, mi az ember s különösen ha az előzőekben elmondottakat mérlegeljük, kell hogy magunkba szálljunk s beláthassuk semmisségünket! Mi az ember? Testére nézve egy igen gyarló mixtum compositum. Ielkére nézve egy ingatag, esendő s jellembeli hibákkal tarkálkodó lény, szellemére nézve az Istenségnek egy parányi. Fejlődésben levő szikrája. Élte egy állomás az örökkévalóságban keresztül való vándoruton, mely állomásnál nem is soká időzik Mert mi a legöregebb ember életének tartama az örökkévalósághoz képest? Semmi.

Pillanatnyi éltünk előtt mik voltunk, s mivé leszünk miután el kell belőle távoznunk? Mi a születés, mi a halál? Ki felel meg e nagy kérdésekre? Hisz még keletkezésünk okait és modjait sem ismerjük; Nem csak a miénket, de még a legparányibb állatét s növényét sem. Szemünk előtt folyik folyton a teremtés munkája s örökre megfejteltenek elöttünk annak titkai. És mégis kevélykedünk testi vagy szellemi tulajdonságainkra!

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutus bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánljatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggyel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

nem vezettek kellő eredményre, mert sem a közönség nem volt kellően tájékozva a dologról, sem a lapok nem voltak idejében informálva az ügyről — hanem a kész költségvetéssel állottak szemben.

Ily körülmények között pedig igen hálátlan feladat a kritika. Mert az előljáróságban meg van ugyan a jóakarata a jogos érveket elfogadni amíg lehet: de mikor mindenki hallgat a költségvetési tervezet készítése alkalmával, hanem csak akkor állanak elő a lapok is, a közönség is javaslatokkal, mikor már a tervezet elkészült — ez annyit használ a közügynek, mint eső után a köpenyeg.

Jelen sorainknak tehát csak az lehet a célja, hogy a közönség figyelmét ideje korán felébrezzük arra a kérdésre, miszerint a pótdadók apasztására már most miként tegye meg a lépéseket.

— A tejszövetkezet alakuló közgyűlése. A csongrádi gazdáknak ezen az uton is figyelmébe ajánljuk a holnap d. u. és délután tartandó közgyűlést. Ez alkalommal Galambos Sándor ó-becsei földbirtokos a Bácsbodros vármegye gazdaszövetség ügyvezető igazgatója az országos hírű minta gazda és jeles szónok valamint Páncél Károly ur a mindszenti tejszövetkezet igazgatója jelen lesznek. A gyűlésen nők is szívesen látnak, mert szükséges, hogy épen a gazdasszonyok ismerjék meg ennek az üdvös voltát. Itt megemlítjük, hogy már több mint 100 részvény van jegyezve amennyiben azok is akik tehenet kértek csakis úgy kapnak tehenet, hogy az alakuló tejszövetkezetbe belépnek. Ujabbban a felgyői uradalom is jelezte belépését több tehénrel, Kuklics György 16 drb., Máté János 5 drb., Ornyik József 6 drb. és Gulyás Péter 5 drb. tehénrel.

A községi közgyűlésből.

Csongrád vármegye kir. tanfelügyelőjének a községhez küldött négy rendbeli átiratát olvasta fel az előadó főjegyző. Az elsőben azt kívánja a kir. tanfelügyelő, hogy a község által az államnak gazda-

Gondoljunk meg a föld mily kicsiny, s rajta mily kicsiny az ember a mindenséghez képest! S e parányi földön létező természeti tüneményekkel, időjárás változásokkal szemben is mily tehetetlenek vagyunk! Ezek elgondolásra, kell hogy eltörpüljön minden földi hiúság, letörjenek, a gögösök, s a kevély megalázkodva a szerény lelkében felmagasztalva egyenlőkké legyenek az emberiség s a tudomány szent szeretetében!

Ez az embereszme ideálja!

De — kérhetik — a nem tanult ember miként emelkedhetik az erkölcsi magaslatra? Avagy a tudományos műveltség kiváltsága-e az embereket erényessé tenni? Nem. Emelkedett erkölcsi felfogásra juthat az ember csupán vallás segítségével is. A mit a művelt embernek megad a tudomány világossága, megadhatja a tanulatlan tömegnek a vallás erkölcsi tanítása.

Minden vallás föltétlenül erkölcsi alapokon nyugszik; e nélkül nem vallás, — s minden vallás kivétel nélkül legfőbb alapjává tette az emberszeretetet, mely az embernek alkotóeleme. Csak a vallások követői azok, kik fanatizmusból az emberszeretetet törvényeit csak a maguk hiveire szeretnék kiterjeszteni. A vallás igaz felfogása tehát, bármily felekezeten is, igazán erkölcsössé, emelkedett felfogásává teheti az embert. Csak hogy a vallási nevelés ezt a célját elérje, szükségeltetik az erkölcs tanításának legintenzívebb tanítása, vallási előítéletek kiküszöbölése.

sági szakoktatás céljából átengedett 20 hold területre örök használati jog bekebelezését engedje meg a közgyűlés.

A községi közgyűlés előadó főjegyző indítványához képest az örökhasználati jog bekebelezését nem adja meg, sőt amennyiben a gazdasági ismétlődő iskolafenntartásra az állam eddig semmit sem tett, azt felszereléssel el sem látta; a tanítás terén semmi gyakorlati célt eddig el nem érték azt határozta, hogy az esetben, ha az állam a gazdasági iskola fejlesztésére jövőben sem fog áldozni és a tanítás eredményére több súlyt nem fektet, lépéseket tesz a község, hogy a gazdasági szakoktatás céljaira átengedett terület ismét a község tulajdonává váljék.

Hasonló módon intéztetett el a kir. tanfelügyelő azon átirata is, melyben a gazdasági iskola telepítéséhez felajánlott 7000 koronán felül, még 2545 koronát kér. Belegyezését adja azonban a községi közgyűlés abhoz, hogy az állami elemi iskolák és a két kisdudovó épületekre örökhasználati jogát az állam bekebeleztesse.

A magyarországi bortermelők és borkereskedők megkeresésére elhatározza a községi közgyűlés, hogy a vármegyei törvényhatósági bizottságot felkéri, hogy az olasz-borvám felemelése tárgyában a kormányhoz feliratot terjesszen.

Sóhlya Gyula főjegyző bejelenti, hogy a fővárosi 48—49-iki ereklye múzeum megkeresésére II. Rákóczy Ferenc és Deák Ferenc olanyomatu arcképeit a község részére meghozatta.

Helyeslőleg vétetik tudomásul.

Bozó és Justin könyvnyomda tulajdonosok azt kérelmezik a községi közgyűléstől, hogy az eddigi szokásoktól eltérve, ezentul a hirdetések a kiadásukban megjelenő «Csongrádi Ujság»-ba tegyék közé a közzétételeit hajlandók évi 150 koronáért elvállalni.

A községi közgyűlés szemben előadó főjegyző javaslatával Eder János indítványához képest egyhangulag elhatározza, hogy a helyben megjelenő 3 lap közül a legolcsóbban vállalkozónak fogja adni a hivatalos hirdetésekét.

Elhatározza a községi közgyűlés, hogy a bokrosi utat a homoki kápolnától kezdve a Gupintér Mátyás tanyájáig ki agyagoltatja.

A községi közgyűlés elhatározza, hogy az áll. pölg. leányiskola környékének feltöltését beszünteti.

Az előljáróság javaslatához képest a községi közgyűlés egyhangulag elhatározza hogy a ugynevezett Piroška várost belterülethez csatolja.

Mert a vallási dogmák nem kellő tanítása vagy megértése könnyen elfogulttá, előítéletessé, fanatikussá teszi az embert embertársai, a más felekezetűek ellen. Az ember pedig könnyen hajlandó a rosra, a tévelygésekre, s innen van az, — az élet és a történelem tanúsága szerint — hogy a nagy tömegek fanaticusok vagy előítélettel telvők a más hitűek iránt.

A tisztult erkölcsi felfogáson kívül azonban az embereszme más eleme is van t. i. a tudományos képzettség. E tekintetben szintén kötelessége minden embernek haladni, magát művelni s magát alkalmas talajává tenni az ember eszme fejlődésének. Sokkal nagyobb az érdeme annak, ki a tudományok épületéhez egyetlen követ tesz, mint annak, ki hadvezéri tehetségével városokat dönt romba, országokat hódít. Csak a tudomány ereje által közeledhetünk Istenhez, fejleszthetjük ki tökéletesen az emberiség ideálját, a legnagyobb szellemi és erkölcsi tökélyt, a mire az emberiség képes. S akkor megszűnnek az emberek közt a válaszfalak, helyesebb alapokra fektetődik a gazdasági élet, mindenki megtalálja a maga érdemének, munkájának jutalmát s az emberek, mint testvér testvér mellett, a kultúra legmagasabb fokán, paradicsomi állapotban élnek.

Jól sejtik azt a tudósok, hogy az emberiség állapota műveltségének tetőpontján olyan lesz, mint volt az emberiség életének kezdetén. Nem lesznek az embereket kasztokra osztó válaszfalak, cím s rangkorság, érdekek szövetezetei, egy-

UJDONSÁGOK.

Boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk t. előfizetőinknek és olvasóinknak.

— A csongrádi nőegylet. Mint lapunk mult számában hírül adtuk, a csongrádi nőegylet megalakult, s addig is mig alapszabályai jóvá lesznek hagyva, megválasztották az ideiglenes tisztkart. Elnökké Faragó Antalné, alelnökké Dr. Szarka Mihályné és Dr. Heinrich Istvánné urasszonyok választattak meg. Pénztárnok Tasnády Imre, Titkárok Dr. Molec Lajos és Surányi János, Könyvtárnok Farkas Ilona lettek, mig a választmány a következő urasszonyokból alakítottatott meg: Választmányi tagok. Csemegi Antalné, Egressy Lászlóné, Ifj. Forgó Józsefné, Sóhlya Gyuláné, Farkas Béláné, Szőke Pálné, Dr. Nagy Sándorné, Szvoboda Ferencné, Tasnády Imréné, özv. Zelenka Jánosné, Vladár Sándorné, Dr. Buck Hermanné, Bozó Mihályné, Eszes Mátyásné, Draskovics Dezsőné, Sordovány Jánosné, Dr. Szappanos Sándorné, Wiesner Lajosné, Weisz Sámuelné, Váry Terka, Tary Jánosné és Nyíri Gyuláné. Póttagok: Draskovics Domoszló, Király Gergelyné, Lajos Györgyné, Boér Jakabné és Szép Józsefné. Az egyesület legelső megnyilatkozása, lépése az elismerés ténye volt, ami szépen jellemzi s diszére válik a közgyűlésnek. Ugyanis egyhangulag köszönetet szavaztak Dr. Boér Antal tb. megyei főorvos urnak azért a lelkes ügybuzgóságért, amelyet fáradhatlan munkásságával kifejtett az egyesület létre hozása érdekében. Mi is csatlakozunk az elismeréshez mert jól tudjuk, hogy az arra legméltóbb férfit illeti.

— Házasság. A f. hó 10-én d. n. 5 órakor esküdött örök hűséget Mészáros Ede takarékpénztári könyvelő Forgó Pál földbirtokos szeretetreméltó leányának, Mariskának.

— A Ganz és társa elektromosgyár. A nevezett gyár igazgatója a mult héten. szerdán Ripka Ferenc főtitkár Csongrádra küldte, hogy a közvilágítás ügyében informáltassa magát. A főtitkár első sorban Sóhlya Gyula főjegyzőt és Forgó Gergely főbíró kereste fel. A Ganz és társa elektromosgyár a helyszínen szerzett kedvező információk után, legközelebb benyújtja a városhoz ajánlatát, aköltségvetés és tervek kíséretében. A gyár épen most Békéscsabán, Mohácson és Szamosújváron építi a villamosági telepéket. Mohácson 3000 magán lángot jegyeztek, egyesek, 12 korrna évi díj mellett, ami éven-

mással harcoló államok; nem lesz törvény vallási szabvány, — mert nem lesz szükség rá. Egy törvény uralkodik majd az embereken: a szeretet törvénye. Az lesz ideális állapot, midőn mindenki, külső kényszer nélkül, tudni fogja a maga erkölcsi kötelességét s azt embertársai kárára, belső erkölcsi szükségéből, soha sem szegi meg. Csak hogy ezeket beláthatlan időnkig utópiszticus álmok; kétséges, megvalósulnak-e valaha; az emberiség mai konstrukciójában bizonyára nem. Egész másképp kell, az embereszme érvényesülésének tetőpontján, az emberiségnek szervezkednie, mint a hogy ma van. Roppant fejlődési folyamatokon, átalakulásokon kell keresztül mennie; új koroknak új szelleme fogja lelkesíteni az embereket századokon, ezredek keresztül s az új korszak rombadönt ezeréves intézményeket, hogy jobbakat, helyesebbeket hozzon létre helyettük! Mert az emberiségen is uralkodik a törvény mely a világokat teremtette s folyton teremti: a fejlődés, az evolúció nagy törvénye! Ennek tudatában kötelessége minden embernek, mint a világegyetem egy gyeuge productumának, lehetőleg az anyágtól, a materializmustól független, erkölcsi s szellemi életet élni!

Vége.

te 36,000 korona bevételt hoz. Bele kerül a városnak 300,000 koronába a berendezés, építés minden felszereléssel, s ennek kamata évenként 15,000 korona s így az üzem költséget is levonva az évi 36, ezer korona jövedelemből, a város 500 utcai láng ellátásához ingyen jut.

— **Kereskedők egylete.** F. hó 15-én azaz múlt vasárnap délután a szentesi kereskedők egyesületének nevében, Bánfalvi Lajos, Móc Kálmán és Gunszt Ferenc titkár urak a csongrádi kereskedelmi kör helyiségében látogatást tettek abból a célból, hogy az O. M. K. E. mozgalmát ismertessék és a csongrádi kereskedőket is arra bírják, hogy Szentes központtal az egész megyére kiterjedő kerületet alkossanak az O. M. K. E. fiókegyesülete gyanánt. Bánfalvi Lajos tartalmas, szépen előadott beszédében vázolta azokat az okokat amelyek szükségessé teszik a csongrád-megyei kereskedők szervezkedését is, főleg most, amikor a szomszéd vármegyék kereskedői, gazdái, nagybirtokosai a Tisza—Duna csatorna építése ügyében hatalmas akciókat kezdeményeznek Csongrád és Szentes érdekei ellen. Az O. M. K. E. csongrád-megyei kerületi egyesülete viszont az egész vármegyét arra akarja mozgósítani, hogy szálljon sikra Csongrád-Szentes érdekében. S hogy a vármegyei gazdasági egyesület már állást foglalt, ez is a szentesi kereskedők kezdeményezésére történt. A csongrádi kereskedők azonnal megértették, hogy miről van itt szó: s nyomban megkezdték az aláírásokat. A testvér város kereskedőitől igen szép figyelem volt, hogy megtisztelték a csongrádiakat, azaz a szerény kérdéssel állunk tehát elé, nem volna ez üdvös és helyes, ha a kerület minden évben a megye más városában tartaná közgyűléseit — s főleg ha az alakuló közgyűlés ne Szentesen — ahol ugyanis meg van az összetartás a kereskedők között — hanem Csongrádon tartatnék meg? Itt ez nagyjelentőségű esemény lenne s a kereskedői kart felébresztendő halálos közönyéből!

— **Országos vásár.** Kunszent Mártonban holnap és Félégyházián pedig ma fog megtartani. Jövő héten 28., 29., 30-dikán Vásárhelyen lesz vásár.

— **Kert megnyitás.** Ma nyílik meg a Magyar Király ujonnan átalakított udvar kertje. Volt alkalmunk azt az ügyes átalakítást megnézni, és elmondhatjuk hogy Goda István az áldozat készsége mellett igen jó izléssel bír. Reméljük hogy a közönség ezt méltányolni fogja.

— **A Tisza-Duna csatorna és a szentesiek.** A szentesiek is amellet érsködnék, hogy a Tisza-Duna csatornát, ha csakugyan kiépítik, Csongrádnál torkolják a Tiszába. A város törvényhatósága szerdán tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a megyei gazdasági egyesület ily irányu határozatát és indítványát a megyegyűlésen támogatja. Bánfalvi Lajos indítványára pedig kimondta, hogy a közgyűlés a Duna-Tisza csatornának a fentemlített módon mielőbb való kiépítését Szentes elsőrendű gazdasági érdekének tarja és ehhez képest megkeresi a vármegye törvényhatóságát, hogy ez érdekében érlelesen lépjen akcióba és küldöttségileg kérje fel a kormányt, különösen a kereskedelemügyi minisztert arra, hogy a csatornának a kifejezett módon való kiépítését mielőbb kezdje meg.

— **Hivatalos vizsgálat.** A napokban tartotta meg nálunk Berzeviczy Gyula kir. kamarás anyakönyvi felügyelő a csongrádi anyakönyvi hivatalban a szokásos évi vizsgálatot. Ez alkalommal az ügykezelésről teljes megelégedést nyilvánítva — anyakönyvvezető és anyakönyvvezető helyettesnek jegyzőkönyvileg elismerését és köszönetét fejezte ki.

— **Piac vizsgálat.** Még meg-sem alakult Csongrádon a tejszövetkezet, már is megtermi jó gyümölcsét. Ugyanis a közszégi előljárásság, hogy a tejhamisításokat megszüntesse, vagy korlátozza, elhatározta, hogy ezután gyakrabban fog piacvizsgálatot tartani. Pénteken reggel Dr. Sörös

Miklós községi orvos ur szigorú vizsgálatot tartott a heti piacon, s a vízzel hígított tejeiket kiöntette.

— **Hány tehén van Csongrádon?** A csongrádi gazdák az állattenyésztésre kezdik figyelmüket fordítani. A tejszövetkezet megalakulása e téren nagy haladást jelent, s hogy tájékozhasni magát a közönség itt közöljük, a tehenek létszámáról szerkesztett kimutatást, amelyből megláthatja mindenki, hogy 40,000 hold kiterjedésű határral bíró községben mily kevés a legértékesebb marhaállomány. Van ugyanis Csongrádon szűkesen 2060 drb tehén, abból magyar fajta 1402 drb. piros tarka 324 drb. borzderes 29 drb. egyéb tarka 305 drb. Űsző van 1072 drb. Tinó briju 655 drb. Apa állat 45 drb. Növendék bika 675 drb, ami már azt mutatja, hogy a szarvasmarha tenyésztésnek itt jövője van. Csak az lenne szükséges most, hogy a takarmány termelésre is több gondot fordítsanak. Kíváncsiak vagyunk, hogy mához egy évre milyen lesz a szarvasmarha állomány Csongrádon?

— **Az idegen divatok ellen.** Az az eszme, amelyet fentebbi címmel jeleztünk nem maradt annyiban: hanem a szervezés stádiumában áll. Sőt arról is szó van, hogy az akció kibővül az idegen szellem, idegen nevek és idegen erkölcsök utáncsása ellen. Ma pl. alig hallani magyar női nevet amióta, a Sacré Ceur apácák divattá tették a francia neveket, a Mariska helyett Marianne, Julia helyett Juliette s a jó ég tudná meg mondani, hogy micsoda idegen neveket használnak. A magyarosodás, fájdalom, még nagyon is aktuális, és igaza volt Széchényinek mikot azt sürgette, hogy először is magyarok és műveltek, vagyonosok és főleg erkölcsünknek erősek, tiszták, nemesek legyünk — akkor egyetlen tiltakozó szó nélkül független állam leszünk: holott a mai idegen kultúra utáncsása mellett és műveltség nélkülös erkölcsi érzékünk eldurvulása, romlottsága mellett valóban nagyon-nagyon naivság elhinni, hogy egy pillanatig is magyarokul lábra tudjunk állni ebben a világvadásban. Azért csak ki az idegen divatokkal! Először legyünk magyarok szívből és lélekbeir s nemcsak ruházatban de névben és műveltségben is! A csongrádi mozgalomnak országossá kell válni!

— **Csongrádi pezsgő bor.** Nyilas János csongrádi lakos, a Csongrád sövényházi ármentető társulat épületében egy jól berendezett szikviz gyárat létesített. A berendezés olyan, hogy pezsgő gyártásra is alkalmas, miután Nyilas egy pezsgő gyárban hosszabb ideig lévén alkalmazva, elajándította ennek ismereteit, nála csongrádi pezsgőbor is kapható. A kik meg kóstolták, azt mondják hogy igen izletes ital.

— **Leégett szalma kazal.** f. hó 15-én Nagystók Pál mámai réti tanyáján egy boglya szalma leégett. A kár értéke 100 korona. Valószínűleg valaki pipaszó mellett heyerészett a kazal árnyékában s a tanyai szél tréfából belekergetett egy szikrát a kazalba.

— **Ismeretlen tolvajok.** A tanyai pulik ellen panaszkodunk van a gazdaszónyoknak, hogy nem teljesítik kutyahűséggel feladataikat, hanem sztrájkolnak. Ugyanis ismeretlen csirkefogók f. hó 17-dikén éjjel több libát és pulykát loptak el a tanyákon anélkül, hogy a házőrzők megugatták volna a tolvajokat.

— **A Magyar Országos Központi Takarékpéztár.** lapuk mai számában megjelent hirdetésére bátrak vagyunk tisztelt olvasvink különösen a földbirtokosok — figyelmét felhívni.

— **Tönkre tett ilusió.** Párisból írják: A könyörtelen elensége az ilusióknak tudvalevő a tudomány. Most ismét hideg gunnyal perelte meg a női nemet amelyek sok áldozata van. A tudományos Akadémiai ülésen hol sok volt a női halgató, nem ugyan a legelőkelők közül hanem inkább a szerényebb osztályból, akik elég idősek voltak arra hogy komoly dolgokkal foglalkozzunk másrészt elég fiatalok is hogy

érdeklődjenek a tudomány némely ágai közül. A programon a hirnemes vegyész Berthelet neve vonzotta a női nemet a mi elég csodálatos — azonban a vegyszerek között kevés van olyan aki jobban vonzza a nőket mint a védekezés a moly ellen. Berthelet vegyész erről tartott előadást illetve a naftalin használatot kárhoztatta mert nem csak hogy kellemetlen szaga hanem egyáltalán nem célszerű akar milyen mennyiségben használják, a moly kitűnően érzimágot annak Atmoszférájában ugyannyira hogy azért ott vigan szaporodhatnak. A háziasszonyoknak azonban nincs okuk a kétségbe esésre: ment szerencsére itt van a világhírű Zacherlin amely nem csak hogy elpusztít minden férget hanem még a ruhákat, szőnyegeket, szőrmeféléit, megovja a moly károktól.

220. sz.

1904.

Árverési hirdetés

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszéknek 1904. évi 4451 p. számú végzése következtében Dr. Buck Herman ügyvéd által képviselt Bloch Adolf javára Solymosi Sándor ellen 1100 K f. s járulékaik erejéig 1904. évi március hó 10-én fogantatosított biztosítás végrehajtás útján le és felül foglalt és 2013 kor. fill.-re becsült következő ingóságok, u. m. bútorok szövetek kész férfi és női ruha neműek, 2 karikahajos, varrogép, és különféle tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbírószág 1904. évi V 70 b. számú végzése folytán 1100 kor. fill. lökökövetelés 200 korona után 902. szeptember 30. 300 korona után október 30. 300 korona után november 30. és 300 korona után 1902. évi december hó 30. napjától járó 6 o^o kamatai, és eddig összesen 131 kor. 90. fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csongrádon leendő esközölésére 1904. évi május hó 28-ik napjának déli előtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénylőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon, 1904. évi május hó 12-napján.

R. Pap István

kir. bir. végrehajtó

Uj fakeskedés.

Koncz József

gépész tudatja a t. közönséggel, hogy a félegyházi-utcában a saját hazában fakeskedést nyitott és az első rendű bükk fának ölit 28 koronáért méter-mázsáját pedig 2 kor. 20 fill. házhöz szállítva árusítja.

Kéri a t. közönség szives pártfogását.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Minden ujságban hirdett szer eredeti árban és minőségben kapható.

Legtökéletesebb ártalmatlan arctisztító és szépítő szerek:

Kamilla arcz-crème egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőrkiütések, bőrvörösség, bőratka (mitesser) és mindennemű bőrtisztáltságok ellen. **Hatása bámulatos!** Ára 1 k.

Kamilla-szappan kitünő arczsimító szer. Ára 50 fillér.

Kamilla-hölgypor kitünően tapad és az arczbőrnek tüde és természetes szint ad. Kapható fehér, rózsaszín és (barnáknak) crème színben. Ára 1 korona.

Kamilla-szájviz meggátolja a fogak romlását és elveszi a szájnak kellemetlen büzt. Ára 1 korona.

Kamilla-hajszesz meggátolja a haj kihullását és erősíti a fejbőrt. Ára 1 korona.

Valódi angol és francia illatszerek bármilyen illatban 1, 2, 3 és 5 korona.

Kapható egyedül a készítőnél:

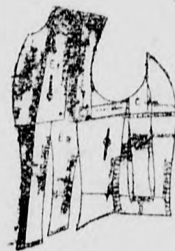
Balkányi Lajos

a «Megváltó»-hoz címzett gyógyszerüzében
Csongrádon.

Minden ujságban hirdett szer eredeti árban és minőségben kapható.

**BRÁZAY FÉLE
SÖSBORSZESZ**
NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

A hölgy világ
részére!

Védjegy. Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint fáradtság nélkül készítheti ruháját a **GUSCHELBAUER ANTAL-féle szabályozható**

Női derék szabászati készülék

segélyével, anélkül, szabászati rajtot megtanult volna. Eme készülék minden testalkat részére szabályozható. Akadémian vizsgáztam. Számos elismerő levelet kaptam minden országból. Minden államban törvényileg védve és szabadalmazva.

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett.

Guschelbauer Antal, Sopron és E. Drechsler, Bécs VI., Liniengasse 16. sz. főraktár és szállítási egész Európára.

Képviselek minden helységben kerestetnek. Prospectust ingyen küldünk.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár

Budapesten, Deák ferencz-utca 7. szám

engedélyez a legkedvezőbb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölesönöket földbirtokokra

a kímutatott földadó vagy a ezinhelyen foganatosított becsülés alapján.

Kölcsönkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv hitelesítet alakban csatolandó.

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 2000 kor.

Drága kölcsönök convertáltak olcsóbbakra.

Bármilyen kérdések a fenti címhez intézve, gyors elintéztést nyernek.

Óh jaji!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Csongrádon: Barna Henrik, Ungváry József és Wiesner Lajos, gyógyszerüzében.

Köhögésben szenvedők

próbálják a csillapító és kellemes ízű

KAISER-féle

mell-bonbont.

2740 közjegyzői okirat, amely arról tanúskodik, hogy biztos gyógyulása a köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnak.

Amit helyette kínálnak utasítsuk vissza.

Egy csomag ára 20 és 40 fillér.

Kapható Ungváry József és Wiesner Lajos gyógyszerészknél Csongrádon.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.) Sürgönyoim: ETERNIT Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

Eternit-Pala

AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS **Budapest, Andrásy-ut 33.**
Elsrangú referenciák. Jótállás. Évi gyártás 1500 kocsirakomány. Kérjen ismertetőt.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

Magyar Remekírók

FRANKLIN Társulat kiadása

cím alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

Arany János
Arany László
Balassa Bálint
Bajza József
Berzsenyi Dániel
Csiky Gergely
Csokonay V. M.
Csupor Gergely
Deák Ferencz
Eötvös József br.
Fazekas Mihály
Garay János
Gyöngyössy I.
Gvadányi József
Kármán József
Katona József
Kazinczy Ferencz
Kemény Zsigmond
Népies lyra
Népballadák
Kurucz-költészet.

* A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók művei más versenyyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 testes kötete felöleli a legbecsesebbet, mit magyar szellem teremtett és hivatva van arra, hogy minden családi könyvtár gerince legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nemzeti műjelöltségéhez. Kötése pályanyertes, mű-

vészi, erős angol vászonkötés, a papírja famentes soha meg nem sárguló; betűi külön és czélra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1902. februártól kezdve és azontúl minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, díszkötésben 20 korona — kivételes árban szállítatik, holott a kiadás bolti ára 30 korona lesz és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remek fordításában közli Shakspeare remekait a kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévy József, Arany László, Rákosi Jenő, György Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményára 30 kor. a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltek meg.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekírók

V. sorozata

is már megjelent és a következő köteteket tartalmazza:

Cucor Gergely költői művei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Zoltány Irén*.

Kazinc Ferenc műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Vácy János*.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Angyal Dávid*.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Endrődi Sándor*.

Vörösmarty Mihály munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Gyulai Pál*.

I. sorozat tartalma:

Arany János munkái I. kötet.

Sajtó alá rendezte *Riedl Frigyes*.

Csiky Gergely színművei.

Sajtó alá rendezte *Vadnay Károly*

Garay János munkái.

Sajtó alá rendezte *Ferenci Zoltán*.

Tompa Mihály munkái I. kötet.

Sajtó alá rendezte *Lévy József*.

Vörösmarty munkái I. kötet.

Sajtó alá rendezte *Gyulai Pál*.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapestben.

II. sorozat tartalma:

Arany János munkái II. kötet.

Sajtó alá rendezte *Riedl Frigyes*.

Kossuth Lajos munkáiból.

Sajtó alá rendezte *Kossuth Ferenc*.

Reviczky Gyula összes költeményei.

Sajtó alá rendezte *Koroda Pál*.

Szigligeti Ede színművei I. kötet.

Sajtó alá rendezte *Bayer József*.

Vörösmarty Mihály munkái II. kötet.

Sajtó alá rendezte *Gyulai Pál*.

SZT-ANNA

Maláta-likőr a legjobb és legegészségesebb üdítő ital, kellemes ízű és zamatú. Egy palack 2 kor. 30 fill.

Maláta-keserű kiváló gyomorerősítő, turistáknak és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala. Egy palack 2 kor. 30 fill.

Maláta-brandy elsőrendű erősítő férfi-ital. Egy palack 3 kor. 75 fill., 2.— kor., —95 fill.

Maláta-rum tiszta jamaikai rummal van készítve, teához a legjobb rum. Egy palack 2.30, 2.10, 1.80 kor.

Maláta-cakes kitűnő táp- és teasütemény, elsőrendű tanárok és orvosok ajánlják. Nagy doboz 2.— kor., kis doboz 50 f.

Fenti készítmények mind tiszta malátából készülnek, kitűnő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban fölülmulnak minden ily nemű gyártmányt. Kapható csakis eredeti csomagolásban **Csongrádon a Csongrádi Fogyasztási és Értékesítő szövetkezetben.**

Jurgó Janos

órák: gyári raktár: Wien III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelézőlappal elegendő hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részletes teljesen kizárva.

Órajavitási műhely

Mindenemű zsebóra új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből;

7787. sz. legolcsóbb, legjobb strapacóra inckeltokban 36 órai járással frt 2.20

8039. sz. valódi ezüst páncéllánc 15 gr. „ 1.—

7858. sz. ezüst remontoir dupla fedelű „ 5.—

8989. sz. ingaóra ütőművel, 2 súlyal 130 cm. magas „11.50

7939. sz. jó ébresztő óra „ 1.20

Szíveskedjék nemre és házászámra 75/B. pontosan figyelni.

Ne vegyen senki

HANGSZERT,

mig

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről

Király-utca 44/l. sz.